

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ (5–9 КЛАСИ, НУШ)

**Ужгородський ліцей ім. Августина Волошина Ужгородської міської ради
Закарпатської області
2026/2027 навчальний рік**

1. Нормативна основа

Оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів з німецької мови здійснюється відповідно до:

1. Закону України «Про освіту».
2. Закону України «Про повну загальну середню освіту».
3. Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898.
4. Наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів».
5. Наказу Міністерства освіти і науки України від 14.08.2026 № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти».
6. Чинної навчальної програми з німецької мови, за якою працює заклад освіти.

Оцінювання ґрунтується на компетентнісному, діяльнісному та комунікативному підходах з урахуванням вікових особливостей учнів і визначених програмою очікуваних результатів навчання.

2. Загальні підходи до оцінювання

Оцінювання результатів навчання з німецької мови спрямоване на визначення рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності, здатності учнів розуміти німецьку мову, використовувати її в усному та письмовому спілкуванні, висловлювати власні думки й взаємодіяти з іншими особами.

Основними завданнями оцінювання є визначення здатності учнів:

- розуміти усні повідомлення німецькою мовою;
- читати й розуміти тексти різних жанрів;
- брати участь у діалогах і бесідах;
- самостійно створювати усні висловлювання;
- писати повідомлення, листи, описи та інші тексти;
- застосовувати вивчену лексику й граматичні конструкції;
- висловлювати власну думку, почуття, ставлення;
- використовувати німецьку мову для розв'язання практичних комунікативних завдань.

Оцінювання здійснюється за **12-бальною шкалою** відповідно до очікуваних результатів навчання.

3. Основні групи результатів навчання

Група 1. Сприйняття усної інформації та письмових текстів іноземною мовою

Оцінюється здатність учня сприймати, розуміти та інтерпретувати інформацію німецькою мовою.

Аудіювання (Hören):

- розуміння загального змісту усного повідомлення;
- визначення основної думки;
- розпізнавання конкретної інформації;
- розуміння деталей повідомлення;
- визначення намірів та ставлення мовця;
- виконання завдань за прослуханим матеріалом.

Читання (Lesen):

- розуміння основного змісту тексту;
- визначення теми та головної думки;
- знаходження необхідної інформації;
- розуміння змістових деталей;
- установлення логічних зв'язків;
- формулювання висновків за прочитаним.

Група 2. Взаємодія з іншими особами в усній і письмовій формах та в режимі реального часу

Оцінюється здатність учня здійснювати спілкування німецькою мовою.

Основними показниками є:

- уміння розпочати, підтримати й завершити діалог;
- постановка запитань і надання відповідей;
- обмін інформацією;
- висловлення згоди або незгоди;
- участь у бесідах і рольових ситуаціях;
- написання повідомлень і відповідей на них;
- взаємодія засобами цифрового спілкування.

Група 3. Надання інформації, висловлювання думок, почуттів та ставлення іноземною мовою

Оцінюється здатність учня самостійно створювати усні та письмові висловлювання.

Основні показники:

- побудова зв'язного монологу;
- опис людей, предметів, подій та явищ;
- розповідь про власний досвід;
- висловлення думок, почуттів та ставлення;
- пояснення причин і наслідків;
- аргументування власної позиції;
- написання текстів відповідного жанру;
- представлення результатів навчальної діяльності.

4. Загальні рівні результатів навчання

Рівень	Бали	Узагальнена характеристика
Початковий	1–3	Учень розуміє окремі знайомі слова та прості фрази, відтворює елементарні мовленнєві зразки, виконує нескладні завдання переважно за допомогою вчителя.
Середній	4–6	Учень розуміє основний зміст простих повідомлень і текстів, використовує знайомі слова та граматичні конструкції, спілкується у типових ситуаціях, припускаючись помилок.

Достатній	7–9	Учень переважно самостійно розуміє тексти й повідомлення відповідного рівня, підтримує спілкування, створює логічні висловлювання, застосовує вивчений лексико-граматичний матеріал.
Високий	10–12	Учень упевнено розв'язує комунікативні завдання відповідного рівня, розуміє основну й додаткову інформацію, аргументує власні думки, створює змістовні усні та письмові висловлювання, доречно використовує мовні засоби.

Наведена таблиця є предметно адаптованим узагальненням рівнів оцінювання. Повні офіційні критерії за кожним балом визначені наказом МОН № 722.

5. Критерії оцінювання основних видів мовленнєвої діяльності

5.1. Аудіювання (Hören)

Під час оцінювання враховуються:

- розуміння основного змісту повідомлення;
- уміння визначати тему й головну думку;
- розпізнавання ключових слів;
- знаходження конкретної інформації;
- розуміння послідовності подій;
- розпізнавання намірів та емоцій мовця;
- правильність виконання завдань за прослуханим матеріалом.

Складність аудіоматеріалів, тривалість звучання, кількість прослуховувань і характер завдань визначаються відповідно до навчальної програми та вікових особливостей учнів.

5.2. Читання (Lesen)

Оцінюються:

- розуміння змісту прочитаного;
- визначення головної думки;
- пошук необхідної інформації;
- розуміння змістових деталей;
- установлення логічних і причинно-наслідкових зв'язків;
- інтерпретація змісту тексту;
- правильність виконання завдань за прочитаним.

Тексти добираються відповідно до тематики навчальної програми, рівня мовної підготовки та очікуваних результатів навчання.

5.3. Говоріння (Sprechen)

Монологічне мовлення

Оцінюються:

- відповідність висловлювання темі;
- повнота розкриття змісту;
- логічність і послідовність;
- використання відповідного словникового запасу;
- правильність граматичних конструкцій;
- зрозумілість вимови;
- плавність мовлення;
- здатність висловлювати власну думку.

Діалогічне мовлення

Оцінюються:

- уміння розпочати та підтримати розмову;
- правильність і доречність запитань;
- змістовність відповідей;
- здатність реагувати на репліки співрозмовника;
- дотримання мовленнєвого етикету;
- використання типових комунікативних конструкцій;
- досягнення мети спілкування.

Під час оцінювання вимови враховуються особливості фонетичної системи німецької мови, зокрема правильність вимови звуків, наголошування та інтонації.

Окремі помилки, які не заважають розумінню змісту висловлювання, не повинні автоматично призводити до низької оцінки.

5.4. Письмо (Schreiben)

Оцінюються:

- відповідність змісту темі;
- повнота виконання комунікативного завдання;
- логічність і послідовність викладу;
- структура письмового тексту;
- зв'язність висловлювання;
- словниковий запас;
- правильність граматичних конструкцій;
- орфографічна та пунктуаційна грамотність;
- дотримання вимог до відповідного жанру.

Особлива увага приділяється правильному використанню граматичних форм, порядку слів у реченнях, написанню іменників із великої літери та іншим нормам німецької літературної мови.

Видами письмових робіт можуть бути особисті листи, електронні повідомлення, короткі розповіді, описи, анкети, оголошення, відгуки, есе та інші тексти, передбачені навчальною програмою.

5.5. Лексична компетентність (Wortschatz)

Оцінюються:

- знання та розуміння вивчених лексичних одиниць;
- правильність слововживання;
- доречність використання слів і словосполучень;
- використання тематичної лексики;
- здатність добирати мовні засоби відповідно до ситуації;
- застосування вивченої лексики в усному та письмовому мовленні.

5.6. Граматична компетентність (Grammatik)

Оцінюються:

- розуміння вивчених граматичних структур;
- правильність побудови речень;
- використання відповідних часових форм дієслова;
- правильність уживання артиклів;
- відмінювання іменників, прикметників і займенників у межах вивченого матеріалу;
- порядок слів у простих і складних реченнях;

- застосування граматичних знань у комунікативних ситуаціях.

Граматична й лексична компетентності оцінюються у зв'язку з досягненням очікуваних результатів навчання та не становлять обов'язкових окремих груп результатів.

5.7. Тестові та контрольні роботи

Під час оцінювання враховуються:

- правильність відповідей;
- розуміння усної та письмової інформації;
- здатність застосовувати мовні знання;
- виконання комунікативних завдань;
- відповідність результату встановленим критеріям.

Кількість завдань, їхня складність, максимальна кількість балів та порядок переведення результатів у 12-бальну шкалу визначаються для конкретної роботи й повідомляються учням до її виконання.

5.8. Проектні, творчі та практичні роботи

Оцінюються:

- відповідність змісту визначеній темі;
- повнота виконання завдання;
- самостійність;
- змістовність і достовірність інформації;
- логічність та аргументованість;
- правильність використання німецької мови;
- якість представлення результатів;
- дотримання принципів академічної доброчесності.

Формами роботи можуть бути презентації, тематичні дослідження, відеопроєкти, інтерв'ю, діалоги, інформаційні плакати, подкасти, електронні листи та інші навчальні продукти.

6. Види оцінювання

Формувальне оцінювання здійснюється для відстеження навчального поступу учнів, виявлення труднощів, надання зворотного зв'язку та визначення подальших навчальних цілей.

Поточне оцінювання здійснюється під час навчального процесу й відображає досягнення учнями очікуваних результатів на відповідному етапі навчання.

Тематичне оцінювання здійснюється за потреби на основі поточних оцінок, результатів тематичної роботи або їх поєднання.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням результатів навчання учня протягом семестру, зокрема тематичних оцінок, а за їх відсутності — поточних оцінок. За рішенням учителя може проводитися підсумкова семестрова робота. За результатами семестру виставляється **одна оцінка з німецької мови** без обов'язкового окремого семестрового оцінювання кожної групи результатів.

Річне оцінювання здійснюється відповідно до чинних нормативних вимог з урахуванням результатів навчання учня протягом навчального року.

7. Принципи об'єктивності та академічної доброчесності

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, справедливості, прозорості, неупередженості та академічної доброчесності.

Учні мають право:

- бути завчасно ознайомленими з критеріями оцінювання;
- отримувати пояснення щодо виставлених оцінок;
- знати власні навчальні досягнення та напрями вдосконалення;
- отримувати конструктивний зворотний зв'язок;
- оскаржувати результати оцінювання в установленому порядку.

Оцінювання ґрунтується на досягнутих результатах навчання, а не на поведінці учня чи особистому ставленні до нього.

8. Нормативні документи

1. **Державний стандарт базової середньої освіти**, постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п>
2. **Наказ МОН від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»:** <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0922-26>
3. **Наказ МОН від 14.08.2026 № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»:** <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultataiv-navchannia-uchniv-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity?v=6a8420819f7e7>
4. **Модельні навчальні програми для 5–9 класів НУШ:** <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>